

<https://www.hollandskroon.nl/inwoners/nieuws/hollands-kroon-maakt-werk-van-duurzaamheid>

Hollands Kroon maakt werk van duurzaamheid

09-01-2020

Klimaatverandering tegengaan door de inzet op groene energie. Ons voorbereiden op de gevolgen van klimaatverandering, zoals hevige regenval of juist extreme hitte. Maar ook hergebruik van afvalstoffen stimuleren en meer variatie en samenhang aanbrengen in het aanbod aan planten en dieren.

Hollands Kroon wil uitgroeien tot de meest duurzame gemeente van Nederland. Deze ambitie heeft de gemeenteraad vastgesteld met de Omgevingsvisie Hollands Kroon. Met het concept-uitvoeringsprogramma Duurzaamheid wil het college van Hollands Kroon werk maken van de energietransitie, klimaatverandering, circulaire economie en biodiversiteit. De gemeenteraad neemt daarover een besluit in februari.

Inzet en medewerking van iedereen

Voor alle opgaven uit het duurzaamheidsprogramma is de inzet en medewerking nodig van de inwoners, bedrijven en betrokken organisaties. Dat realiseert wethouder Duurzaamheid Theo Meskers zich al te goed: “Het zijn grote opgaves waar we voor staan en duurzaamheid heeft gevolgen en roept emoties op. Echter, de inbreng en betrokkenheid van iedereen draagt wel bij aan de oplossing voor deze opgaves. Daarom werken we samen met belanghebbenden. Eén van de stappen kan een duurzaamheidspanel zijn. Zo kunnen we meer inzicht krijgen in wensen en behoeften.”

Goed op weg

Het conceptprogramma Duurzaamheid is een uitwerking van het coalitieakkoord. Hollands Kroon is goed op weg met het behalen van de ambities, bijvoorbeeld met het opwekken van duurzame energie. “In onze gemeente is de energietransitie al goed zichtbaar met het windpark Wieringermeer. Daarmee draagt Hollands Kroon flink bij aan de landelijke opgave voor het opwekken van duurzame elektriciteit”, zegt Theo Meskers.

Wieringermeer

Regionale Energiestrategie (RES)

De ambities voor waar en hoe gemeenten grootschalige duurzame energie opwekken, worden beschreven in een Regionale Energiestrategie (RES). Hollands Kroon zit in de RES Noord-Holland-Noord met 17 andere gemeenten, het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en de Provincie Noord-Holland. Het is een kernproject in het duurzaamheidsprogramma.

Aardgasvrij verwarmen

Nederland gaat van het aardgas af. Dat is een andere grote opgave met veel gevolgen voor huishoudens en eigenaren van gebouwen en bedrijfspanden. Daarom wil het Rijk dat iedere gemeente een transitievisie Warmte opstelt. Wethouder Theo Meskers: “In onze visie komt terug hoe we onze huizen en gebouwen in de toekomst gaan verwarmen. En in welke volgorde wijken in hoofdkernen en omliggende dorpen van het aardgas afgaan. Dat doen we in samenspraak met bijvoorbeeld woningeigenaren, woningcorporaties, ondernemers en netbeheerders. Hoe om te gaan met woningen in het buitengebied is een uitdaging op zich.”

Eind 2021 moet de gemeenteraad van Hollands Kroon de transitievisie Warmte vaststellen, eveneens een kernproject in het duurzaamheidsprogramma.

Besluitvorming

Het conceptprogramma Duurzaamheid wordt op 14 januari 2020 door de gemeenteraad besproken in een beeldvormende vergadering. Vooralsnog staat besluitvorming over het conceptprogramma Duurzaamheid gepland op 27 februari 2020.

Bijeenkomst groene energie 5 februari 2020 RES: duurzaamheidsopgave voor Hollands Kroon ROB R./OBB

Vragen en opmerkingen VOORAF:

1. We steunen de klimaatdoelen voor 2030 en 2050. Voor Nederland speelt er meer dan terugdringen CO2 en klimaat Ook stikstof, grondstoffenverbruik, fijnstof, biodiversiteit. Samengevat: leefbaarheid.
2. We onderschrijven de noodzaak van een maatschappelijk draagvlak voor alle te nemen maatregelen.
3. Aan de energietransitie zit een ondergrens: De leefbaarheid mag niet ondergeschikt raken aan productiedwang die gepaard gaat met nodeloos energieverbruik en vervolgens leidt tot 'consumptiedwang' met reclame als smeermiddel. Een herwaardering van onze welvaart en welzijn is aan de orde. (ter vergadering gevraagd naar 'scenario 4')
4. We zetten vraagtekens bij de doorrekening / de prognose van de energiebehoefte voor 2030 en 2050. Op welk economisch model is dat gebaseerd? Ook dat moet aan de orde zijn !!
5. Wij pleiten voor een samenleving die duurzamer is dan de huidige. De behoefte aan energie moet omlaag. Nu de prijs van de welvaart (= energieverbruik) voelbaar wordt in landschap, leefomgeving, welzijn etc., is de tijd rijp om opnieuw na te denken over duurzaamheid, welzijn en welvaart. Ook de verhouding arm – rijk moet op de schop, zowel lokaal, landelijk als mondiaal.

6. De circulaire economie biedt hiervoor oplossingen. Duurzamer inzet van productiemiddelen, producten en diensten. Minder energiebehoefte leidt per saldo tot minder aanslag op het landschap.
7. Nieuwe groei is alleen acceptabel als deze de doelstellingen onder punt 1 ondersteunen, Dit is ook het kader voor innovatie/technologische vernieuwing. De eerste ronde verdient als inkadering: het terugdringen /vervangen van niet duurzame productie en consumptie en stoppen van verspilling.
8. Prioriteitstellingen: alle beetjes helpen, dus: zowel grote als kleine projecten. Hier geen prioriteiten stellen), wel van rendabel naar minder rendabel (=prioriteit). Ook:
9. Concepten die overwegend positief ervaren worden gaan voor boven omstreden keuzes en concepten.
10. 'Waar zijn de zoekgebieden?' Dit is niet de juiste startvraag. Een oproep: Hoe sturen we zo nodig bij vanuit de betrokken burgerij? Burgers eisen vooraf participatieruimte, ook bij de strategiekeuze.

De duurzaamheidsopgave zoals geformuleerd in de RES: Wind – zon – aardwarmte (= aanname).

Wind.

1. De regio NHN is met de huidige plannen op, hier en daar ook over de grens van het acceptabele.
2. Het maatschappelijk draagvlak voor wind heeft een deuk opgelopen. Wel de lasten, niet de lusten. De ruimtelijke kwaliteit heeft ingeboet, voor wie in de buurt woont is er geluidsoverlast en slagschaduw. De winst, lees: subsidie, wordt onvoldoende gedeeld.
3. Optie: kleine molens voor individueel gebruik of innovatieve producten (o.a. 'vliegers') verdienen wel een kans. Bijvoorbeeld uit

de kust bij Waddenzee en IJsselmeer. (water binnen gemeentegrens)

Zon.

1. Leidende prioriteit: eerst alle dakoppervlak benutten alvorens te spreken over zonneweides.
2. ALLE nieuwbouw, woningen en bedrijven/kantoren, worden energieleverancier. Geldt ook voor nieuwe kassenbouw. Minimaal energieneutraal, 'nul op de meter' beter is ook haalbaar!

Aardwarmte.

1. Maximaal inzetten, zowel kleinschalig als grootschalig. Op verschillende diepten. Ook inzetten als warmteopslag/seizoensopslag. Doel: zowel warmteproductie als elektriciteit (werk voor techneuten)
2. Restwarmte: maximaal benutten. 'zelfsturend team energiemangement' installeren.

Overige aanbevelingen en oplossingen.

1. Ook niet genoemde technieken moeten ruimte krijgen. Waterkracht/ getijdenenergie. De waterlozing vanuit het IJsselmeer biedt kansen, Marsdiep, nieuwe bouwtechnieken.
2. Ook besparingstechnieken moeten meewerken om de 95% besparing te halen. Ook in fase 1. Zwaarder inzetten op besparen/ voorkomen dragen bij om de taakstelling neerwaarts aan te passen.

De gemeente, de voorlichting en de regelgeving:

1. Voor de gemeente: op zoek naar de huidige belemmeringen. Welke regels belemmeren of blokkeren burgerinitiatieven die een (kleine) bijdrage leveren aan de doelstelling? Een voorzet:
2. Burgers/woningbouw: bestemmingsplannen geven geen prioriteit aan gasvrij bouwen/of renoveren. Woningen zijn energiefabrieken (kunnen energiefabrieken zijn). Bij de uitgifte van nieuwe

bouwgrond moet dat idee geborgd worden. Alleen zó verander je focus van bouwbedrijven. Woningzoekenden kunnen geselecteerd worden op hun duurzame ambities. Lijkt discriminatie, maar is het niet!!!!

3. Bestemmingsplannen moeten borgen dat de zon haar werk kan doen (zie gemeente Dordrecht). Principes die passief bouwen ondersteunen moeten uitgewerkt en vertaald worden in voorschriften.
4. Dat geldt ook voor regelgeving m.b.t. primaire grondstoffen bij (ver)nieuwbouw. Regel moet worden: alleen het hoogst haalbare is toegestaan. Transitie komt niet vanzelf. De gemeente heeft belang bij geloofwaardigheid. Op het onderdeel energietransitie ontbreekt dit. (HK laat kansen liggen)
5. De 'Toekomstvisie Hollands Kroon' bestaat nog steeds niet. De Strategische Visie maakte gebruik van streefrichtingen (Hollands Kroon Energie Neutraal) maar heeft verzuimd dit SMART te formuleren. Omgevingsvisie wordt niet nageleefd. (van denken naar doen !!) NU is wederom het momentum.
6. Leefstijl is een onderbelicht item dat gekoppeld is aan maatschappelijk draagvlak. De gemeente moet hierin het voortouw nemen op een positieve en uitdagende wijze.
7. Energievoorziening is en blijft een overheidsverantwoordelijkheid. Een regiegemeente als Hollands Kroon kan niet enkel afwachten tot de markt komt met oplossingen. Eigen verantwoordelijkheid burgers: prima, overheidsverantwoordelijkheid: ONMISBAAR !!!

Nawoord:

Tijdens de bijeenkomst op 5/2 werd mij duidelijk dat de brainstorm uitsluitend over de zoeklocaties voor zon en wind zou gaan. 1: leiderschap is leidend, 2: Kop vooruit en verbinden en 3: Lokale kracht. Een 4^e scenario ontbrak. Wel nodig. Dit scenario zou ik met de volgende sleutelbegrippen willen omschrijven: integrale benadering, circulaire

economie, nulgroei, kleinschaligheid/ schaaldiscussie, agrarische transitie, natuurontwikkeling, biodiversiteit en productiebos. Het plan sluit het meest aan bij scenario 3. De opgave: Verbind onaantrekkelijke maatregelen met aantrekkelijke maatregelen. Deze laatste hebben betrekking op landschap behoud, landschap ontwikkeling. Participatie in energieproductie kan een impuls geven aan maatschappelijke cohesie. Groepen die historisch tegenover elkaar staan moeten ook verbonden worden. bijvoorbeeld: Verpak zon en wind met productiebos, natuur en recreatie. Stop top-down benadering, alleen bottom-up kan maatschappelijk draagvlak bereikt worden. Burgers moeten daar wel bij ondersteund worden. De gemeente zou zich moeten afvragen of haar huidige kerntaken wel toereikend zijn. De transities kunnen alleen slagen als er win-winscenario's worden opgesteld en er pilots mogen starten met ondersteuning..

De vragen waarmee we in de bijeenkomst aan de slag moesten waren veel te algemeen gesteld, telkens gaat het om de nuance. De respons van de aanwezigen was vanuit een te kleine groep. Het waren niet alleen betrokken burgers, vele hebben ook belang of zijn al producent van energie/zon/wind of hebben grond hiervoor. Ook zij moeten gehoord worden. De hamvraag is: Hoe krijg je een representatiever beeld en draagvlak voor de RES zonder maatschappelijke onrust?

Rob Ravensteijn

Refertes

<https://www.regionale-energiestrategie.nl/kaart+doorklik/noord-holland+noord/default.aspx>

<https://energieregionhn.nl/>